BEZPIECZEŃSTWO RUCHU DROGOWEGO PODCZAS ZIMOWEJ AURY

Jesień i zima to najtrudniejszy okres dla kierujących oraz pieszych uczestników ruchu drogowego. Wcześnie zapadający zmrok, częste opady deszczu, zalegające liście na drodze – jesienią, siarczysty mróz, gołoledź, marznąca mżawka, błoto pośniegowe na jezdni, nieustannie padający śnieg, zaspy śnieżne oraz śliska nawierzchnia – zimą, to tylko nieliczne atrakcje, jakie czekają na drogach w zbliżającym się nieuchronnie okresie. Zimowy okres na drogach wyjątkowo nie sprzyja kierowcom i ich pojazdom, przez co w tym czasie mamy o wiele więcej stłuczek, kolizji i wypadków niż o każdej innej porze. W okresie od 01.10.2012r. do 31.03.2013r. na drogach powiatu złotowskiego zaistniało 216 zdarzeń drogowych. W omawianym czasie odnotowano 21 wypadków drogowych, w których zginęły 2 osoby, a 19 zostało rannych oraz 195 kolizji drogowych. Głównymi przyczynami tych zdarzeń, na które uwagę warto zwrócić są:

1. niedostosowanie prędkości do warunków ruchu – kierujący jest obowiązany jechać z prędkością zapewniającą panowanie nad pojazdem z uwzględnieniem warunków, w jakich ruch się odbywa, a w szczególności zaś takich okoliczności, jak rzeźba terenu, stan i widoczność drogi, stan i ładunek pojazdu oraz warunki atmosferyczne i natężenie ruchu (Art.19 Pord). Treść tego przepisu wskazuje, że prędkością bezpieczną jest taka, która zapewnia panowanie nad pojazdem w konkretnych warunkach drogowych. Panowanie nad pojazdem oznacza stan, w którym kierujący może, w istniejących warunkach, swobodnie reagować na zmieniającą się sytuację na drodze. Chodzi o to, aby kierujący miał dość czasu na skuteczne wykonanie wszystkich czynności psychicznych i fizycznych wymaganych w danej sytuacji, aby nie zakłócać normalnego ruchu.
2. nieudzielanie pierwszeństwa przejazdu – np. nieprawidłowe zachowanie się kierującego podczas włączania się do ruchu, podczas zmiany pasa ruchu, niestosowanie się do znaku „A-7”- ustąp pierwszeństwa, na skrzyżowaniu w sytuacji równorzędnej itp.
3. nieprawidłowe zachowanie się wobec pieszego – kierujący pojazdem, zbliżając się do przejścia dla pieszych, jest zobowiązany zachować szczególną ostrożność i ustąpić pierwszeństwa pieszemu znajdującemu się na przejściu. Mimo szczegółowego uregulowania sposobu zachowania kierującego pojazdem zbliżającego się do przejścia dla pieszych, jak też pieszego wchodzącego i znajdującego się na przejściu, relatywnie dużo wypadków polega na potrąceniu

pieszego przechodzącego przez przejście dla pieszych. Potracenia pieszych w miejscach dla nich udostępnionych, a więc na skrzyżowaniach, wyznaczonych przejściach dla pieszych, przystankach komunikacji zbiorowej, chodnikach, ścieżkach i poboczach stanowią ponad 30% ogółu potrąceń, z tym że ponad 50% z nich występuje na wyznaczonych przejściach dla pieszych.

4. nieprawidłowe wyprzedzanie – wyprzedzanie jest jednym z najniebezpieczniejszych manewrów w ruchu drogowym i dlatego przy jego wykonaniu wymagane jest zachowanie szczególnej ostrożności, a zwłaszcza bezpieczny odstęp od wyprzedzanego pojazdu lub uczestnika ruchu. Kierujący obowiązany jest również upewnić się czy ma odpowiednią widoczność i dostateczne miejsce do wyprzedzania bez utrudnienia komukolwiek ruchu, kierujący jadący za nim, nie rozpoczął wyprzedzania, a kierujący jadący przed nim na tym samym pasie ruchu, nie zasygnalizował zamiaru wyprzedzania innego pojazdu, zmiany kierunku jazdy lub pasa ruchu (Art. 24 Pord)
5. niezachowanie bezpiecznej odległości między pojazdami – bezpieczny odstęp pomiędzy będącymi w ruchu pojazdami to taki, przy którym kierujący może bez trudu i z całą pewnością zatrzymać swój pojazd w razie nieoczekiwanego, zaskakującego i gwałtownego hamowania pojazdu poprzedzającego.

Jednym z ważniejszych czynników, który zwiększy nasze bezpieczeństwo na drodze w nadchodzącym okresie jest stan techniczny oraz wyposażenie pojazdu jakim jeździmy. Sprawdźmy przed sezonem zimowym stan układu hamulcowego czy poziom płynu do spryskiwaczy. Zalecana również jest wymiana opon letnich na zimowe, pomimo, iż ustawodawca nas do tego nie zobowiązał. Pamiętajmy również o przygotowaniu we właściwy sposób pojazdu przed włączeniem się do ruchu drogowego w warunkach zimowych. Samochód powinien być tak utrzymany, aby korzystanie z niego zapewniało dostateczne pole widzenia kierowcy. Oznacza to, że kierowca ma obowiązek utrzymania szyb oraz lusterek wstecznych w należytej czystości i przejrzystości w celu zapewnienia pełnej i wyraźnej widoczności bez zniekształcenia obrazu. Chodzi tu przede wszystkim o usuwanie szronu oraz na pojeździe zalegającego śniegu, który nie usunięty, w trakcie jazdy podczas spadania może zagrozić innemu uczestnikowi ruchu. Dotyczy to także kierowców samochodów ciężarowych z przyczepami lub naczepami, na dachach których znajduje się często warstwa lodu.

Kolejnym ważnym, o ile nie najważniejszym elementem, jest nasze podejście do kierowania tym pojazdem. Należy odwołać się tutaj do zdrowego rozsądku, ale miejmy również na uwadze, żeby nie wykonywać gwałtownych skrętów kierownicą podczas wykonywania manewrów, unikać wysokich obrotów silnika i nie panikować w przypadku, gdy wpadniemy w poślizg. Czasem warto poćwiczyć swoje umiejętności wychodzenia z trudnych drogowych sytuacji na pustych polach, drogach czy zamkniętych placach. Profesjonalne szkolenia oferują natomiast szkoły doskonalenia techniki jazdy. Możemy tam doświadczyć trudnych warunków drogowych, których na pewno nie pokażą nam na standardowym kursie prawa jazdy (kontrolowane poślizgi, odpowiednie hamowanie przy dużych prędkościach czy odpowiednie operowanie kierownicą). Używajmy również pasów bezpieczeństwa, które podczas zdarzeń drogowych uchronią nas od różnego rodzaju stłuczeń czy złamań części ciała, a nawet śmierci. Podczas jazdy nie używajmy telefonów komórkowych, które rozpraszają naszą uwagę, tylko skupmy się na sytuacji na drodze.

Poprawa bezpieczeństwa w ruchu drogowym w „białym okresie" zależy również od pieszych uczestników ruchu drogowego. Duża liczba pieszych ulegających wypadkom drogowym jest charakterystyczną cechą zagrożeń występujących na polskich drogach. W konfrontacji z pojazdem pieszy zawsze jest na straconej pozycji. Do tych tragedii przyczyniają się często zmienne i niekorzystne warunki atmosferyczne – szybko zapadający zmierzch, mgły, opady deszczu czy śniegu a do tego brak wyobraźni uczestników ruchu. Większość pieszych wychodzi z założenia, że skoro widzę jadący pojazd to kierowca tego pojazdu też musi mnie widzieć. Nic bardziej mylnego. Pieszy często „wtapia się" w jesienne otoczenie, nawet w ciągu dnia, a kierowca dostrzega go z dużym opóźnieniem. Pieszy powinien wiedzieć, że jego bezpieczeństwo zależy od tego, czy zostanie w porę zauważony, a za kierownicą siedzi człowiek, który potrafi być omylny. Poza tym powinien mieć świadomość, że na śliskiej nawierzchni droga hamowania jest wydłużona, nie warto więc ryzykować wchodzenia na jezdnię, choćby to były „pasy" dla pieszych, jeśli kierowca nie zwalnia. Natomiast kierowcy muszą pamiętać, że niestety piesi to nie zawsze zdyscyplinowani, rozsądni uczestnicy ruchu. Ale również i o tym, że ich sytuacja, zwłaszcza na drogach pozamiejskich jest bardzo trudna. Muszą się często przemieszczać nawet w czasie deszczu, czasami po drogach, wzdłuż których nie ma chodników. Gdy jest zimno i pada deszcz albo śnieg osłaniają się parasolami czy kapturami przez co gorzej obserwują drogę. Podczas złej widoczności piesi gorzej

oceniają sytuację drogową np. odległość od pojazdu. Zapewne sytuacja na drogach nie byłaby aż tak tragiczna gdyby zarówno piesi jak i kierowcy przestrzegali zasad i przepisów ruchu drogowego. Niestety w tym właśnie kłopot, że kierowcy lubią wykorzystywać możliwości swoich pojazdów zaś piesi często chodzą niewłaściwą stroną jezdni, przekraczają ją w sposób dogodny dla siebie, a nie jak nakazują przepisy. Jesienią i zimą, zarówno dzieci jak i dorośli, którzy poruszają się jezdnią, poboczem lub przechodzą przez ulicę w nieoświetlonych miejscach powinni koniecznie zaopatrzyć się w elementy odblaskowe czy diodowe lampki sygnalizacyjne, które muszą być tak umieszczone aby były widoczne dla kierujących samochodami, czyli zarówno z przodu jak i tyłu sylwetki.

Gdy potraktujemy poważnie powyższy tekst, z pewnością na naszych drogach podniesiemy poziom naszego bezpieczeństwa podczas zbliżającej się zimowej aury.

Opracował Wydział Prewencji i Ruchu Drogowego Komendy Powiatowej Policji w Złotowie